

BGI Cluj / Central University Library Cluj
 A' TSASZARI ES KIRÁLYI FELSEG' KE.
 GYELMÉVEL.

Indúlt Bétsből 19. Januáriusbann. 1798.

O l o s z O r s z á g.

A' Velentzei földnek határai körül feküdt Cs. Királyi seregek a' folyó Jan. 9-dikénn egészfen meg-mozdultak, és a' Velentzei vidékekre bé-indultak, a' melyről a' leg utóbbi Bétsi Udvari Ujj-ság is ityen szókkal ír: — „

„Abbann a' mértékbenn, a'-mint a' Frantzia seregek a' *Campo Formidói* Békelesség-kötés szerént a' Velentzei vidékeket oda hagyni el-kezdették, foly már most valósággal azon vidékeknek a' mi részünkről való el-foglaltatódása is. Az első tso-portja a' Cs. Királyi seregeknek a' Fegyvertárme-

fter Gr. *Wallis*' vezérlé alatt, a' kire az egész se-
regnek vezérlése vagyon bizattatva, a' folyó ho-
napnak 9-dikénn ment-bé Udinébe és Civalaléba,
10-dikbenn pedig F. M. Lajtnánt *Rensz* a' máso-
dik tsoporttal, Pálma-novát, Cotroipót, és Res-
ciutót foglalta-el. A' hol seregeink keresztül ma-
schéroztak, a' lakosoktól nagy örvendezesekkel
fogadtattak, melynek alkalmatofságával minden
felé az ő Felségét, az ő mostani Uralkodójokat il-
lető jó kívánságokkal való fel-kiáltások, hallattat-
tak, &c. —

A' tábor lafsu marschokbann nyomul elő *Pa-
dua* felé, a' hova ezen hónapnak 21-dikénn, az
ágyuzók' pedig ugyan oda 23-dikánn, érkeznek-
meg. Udinébenn Gen. *St. Julien*, Pálma-novábann
Gen. *Morzin* marad, mint Brigadéros; maga Gr.
Wallis *Velentze*' várofsába megyen-bé. — Gen. *Ho-
benzoller*nek, a' ki 300 lovasokkal és 2 Batalio-
nokkal leg előll rukkolt-bé Udinébe, a' Municipa-
lítás *in Corpore* egy ezüst tángyéronn vitte elibe a'
város kólsát. Éftve szabad Comédia vólt, és a'
theatrom' hátulsó részébenn a' forhang' fel-vonat-
tatása után a' Felséges Urunk' képe egy menyeg-
zet alatt szemléltetvén, egy fél oráig kellett a'
jádzó személyeknek a' játék' el-kezdésével váro-
kozni, a'-mig az örvendező nép' *Eviva!* kiáltásai
el-tsenedesedtenek. A' következő nap is hasonló
módonn fólyt az örvendezés, éftvére kelve a' vá-
ros meg-világosított, és fényes szabad bal vólt.

— Egy nagy tűz-játék, és több egyéb e'-féle örvendező inneplések akkorra halasztattak-el, mikor a' hodolás végett oda érkeznek a' Cs. Királyi Biztosok.

A' belsőbb Olofz országi levelek erőssen kedvetlenek. *Florenziából* így irtak, Jan. 2-dikánn: — „

„Az ide való Udvari Ujjság a' következő 29-dik dik Décemberi Romai fontos tudositást foglalja magába: „Romában, a' Frantzia Respublika ellen, az ő Követének *Bonapárte' Josefnek* személyében, a' Népek' törvényének leg nyilvánóságosabb megrontódása és igen véres meg-bántatása követte-ttel. Közelébbi környülállásai ezen történetnek ezek: — „

„Déc. 27-dikénn éjjel a' népnek némely mozgásai történtek itt, a' melyekről a' Frantzia Követ egy Marquis *Massinál* lévő bálbann vette a' hirt, a' hol volt akkor. Más napra (28-dikra) virradó reggel, ismét tsendefség volt. Hanem délutánn 4 óra-tálybann a' leg alacsonyabb népnek nagy számu sokasága a' Frantzia Követ' palotája elibe öfzfze gyülvén, kiáltozni kezdette; hogy éljen a' szabadság! éljen a' Romai nép! Bámuláfsal vétetett éfzre, hogy a' leg nagyobb kiáltók Spionok voltak. A' Követ leg nagyobb kedvetlenséggel jelentette a' szemtelen lármázóknak az ő zabolátlan magok'-viseletjekért való boszszankodását. A' lármázók' fejei néhányann indulatosonn

egészzen a' Követ' szobájáig bé-nyomultak, hogy az ő elztelen fel-tételeknek elő-segállására Frantzia ország' segedelmét reclámátják. *Bonapárte* és még két más Frantzia Generalisok, *Duphot* és *Scherlock*, a' kik akkor nálla voltak, mondották mékiek, hogy a' magok vakmerősége' következéseiert szá-mot fognak adni, 's-kérték őket, és fenyegették is, hogy a' künn lévő sokaságot ofzlaflsák-el. —

„Abban a' szempillantatbann puska-lövések hallattak a' kapu alatt és az udvaronn; egy Romai lovas katoná-pikét elő ugratott a' sokaság közzé, a' mely ijjedtébe be-futott volt. Most már a' Követ és a' Generalisok le-fzaladtanak, hogy a' tsendefséget valami módon állítsák helyre. Hanem az alatt már egy Romai gyalog-kompánia is érkezett volt elő, a' mely egy egész read-fzerént való *Salve*-lovést tett a' Palota' udvarára; egy Frantzia Invalidus, a' kinak éppenn akkor adott volt a' Követ passust a' hazájába a' maga attyafiai közzé való vízfzla-útazásra, az ő lábai előtt esett-el. Már a' kaput is lehetetlen volt bé-zárni. Most már 'hát *Bonaparte* és a' társai az utzára ki-rohanván, mindenre kénfzerítették a' katonákat, hogy ne löjjenek többet, a' kalapjaikkal tsováltak a' fejek felett, minden módonn igyekezzvén a' zür-zavarnak véget vetni; a' katonál' tiszteivel beszélni kívántak volna, hanem ezen igyekezetjekre azok által egy ujj *Salve* adattatott, a' mely éppenn feléjük volt intéztetve. Gen. *Duphot* halálra sebessitvén, el-bukott, és Gen. *Scher-*

lok fájdalommal kénteienítették szemlélni, hogy *Duphot* az után, mikor már el-esett volt, ezer dőfések között adta-ki a' lelkét, a' nélkül, hogy valami segedelmire lehetne volna néki; ők már magok is olyan állapotra jutottanak volt, hogy a' palotába többé vizsza nem mehetvén, ezer vészedelmek és golyobis - első között szaladtnak egy kertbe. —

„Tsuda (igy szoll továbbá a' Florentziai Ujj-ság:) hogy a' Kormány-széknek egy tagja is, sem a' támadás alatt oda nem sietett, a' következő éjjel a' Követ' állapotja felöll nem tudakozódott. Nehány leveleknek írása után mehetett annyira Bonapárte, hogy az el-útazásra passust kapjon. A' Spanyol Követ *Azara*, és a' Töskánai Követ *Angiolini* voltak egyedül azok, a' kik a' vészedelembenn is, melynek ez által ki-tették magokat, a' Frantzia Követhez tanátstsal és segedelemmel viseltettek.” — „A' *Duphot*' teste, megfolytatva, és a' rea hajgáltatott kövek által egélszen béfedeztetve taláztatott. Éz a' Generális más nap' akart volna a' Követ' valamelyik hugával özfze mátkásodni.” — „Ilyen rofsz következésü veszélyek között, maga a' Pápa ő Szentsége olyan terhes betegségbenn fekszik, hogy nem soká- lejendő hallálától is félnek.” — „Pedig a' szerentsétlenségnek' tetézésére más felöll is minden napokonn érkeznek Romába a' kedvetlen híreke-hozó Staféták. — A' Cis-Alpínus katonák Déc.

zo dikánn kard-vonás nélkül mentenek-be a' *Pasarói* várba, és ugy foglálták-el az utánn *Fanót*, és *Sinagagliat* is.

A Rénus' mellöll.

A' Máintzi Universitas' Bibliothékájából a' 3 leg régibb nyomtatott könyveket kérte-ki Gen. *Hatti* a' Párisi Directorium' számára, melyeket minden ellen-mondás nélkül által is kellett néki adni. Két igen régi Biblia Ki-adás volt a' ket-tejek.

Már az a' Frantzia Bízto*s Rudler* is ott van Máintzbann, a' ki a' tulsó Rénusi Német tartományoknak Frantzia Depártamentomokra való fel-oltszások- és organizálósok- végett küldetett-ki. — A' Szabadság' fáját Jan. 6-dikánn plántálták-fel Máintzbann, a' mely nap *Rudler* meg-érkezett oda, az ő módjok szerént. Egy nappal előre ki-hirdettetett vólt a' czeremoniára való meghívás, és, hogy mindenek három színü kokárdát szurjanak-fel. A' Solennitás 11 órakor kezdődött-el; elöll Hufzárok, Nemzeti Gárdák, és Pattantyusok mentek Török-muzsikával; itt hozták, 30 fejrbe öltözött és derekaikat 3 szín övezettel körül kötött ifju leányok között, a' lakosok a' Szabadság'-fáját; az utánn jött a' *Vice-Dom-Amt*; a' Frantzia Generalisok, sok késérökkel; és a' ki-rendelt helyen az isméretes Klubisták beszédeket tartottak, 's-több e'-félék.

Frantzia Ország.

A' Tudományok' Nemzeti Institutuma Paris. bann, a' maga' tagjává választván közelébről Bonapártét, ilyen meg-köszönő levelet vett tőlle az Institutum' Præsesse:

„ Hazafi Præses! Én azon meg-külömbözött embereknek választását, a' kikből ez az Institutum áll, nagy meg-tiszteltetésemnek tartom. Igen erősen meg-ismérem én azt tsak ugyan, hogy sokáig *zanitványnak* kell nékem lenni, a' míg ő hozzájuk hasonló lehetek. Ha ezen-kivül valamely más ki-fejezés vólna, a' mely az én hozzájuk való való tiszteletemet jobban ki-jelentené, bizonyoson azzal élnék. A' valóságos hódoltatások, és a' melyek leg kifesebb szenvedéssel (passióval) együtt járnak nem szoktak, tsupán tsak a' tudatlanságon vett győzedelmek. Az emberi elme' ismeretségeinek szélesítése, a' leg ditséretesebb és leg hasznosabb foglalatosság, A' Frantzia Respublika' valóságos erejének a' mostani idotől fogva abbann kell állani, hogy meg ne engedje azt, hogy egy ujj gondolat is származzon olyan, a' mely az ő tulajdona ne legyen. — „

„ Bonaparte.

A' Gen. Hoche' halálára egy *Cantatér* készített az a' hires muzsikus *Pasiello*, a' mellyel Déc. 30-dikán a' Nemzeti muzsikusok' Párisi Institutumának palotájábann, a' Bonaparte', a' Directorium', és néhány Ministerek' jelen-létekbenn próba tétetett.

Az Anglia ellen tejendő expeditzióra kívántató 80 millió Livraknak fel-vétetődését a' következő régulák szerént határozták-meg a' Törvény-

hozók. A' summa 8 ezteendő alatt fizettetik vissza a' Creditoroknak, lassan, egy Lotteria által; zálogul a' posta-jövedelem köttetik-le; az interes 5 pró Contó leszen, hanem azon kívül jutalmak is osztattnak-ki a' Creditoroknak Sors-vonás szerént, a' mely jutalmaknak rész szerént az ellenségtől nyerendő prédákból rész szerént pedig az Angliában fel-vétetendő Contribúziókból (adókból) kell ki-telni.

Ugy látszik, hogy a' Frantzia Országgló-szék boldogult azonn tzeljában, a' mely szerént egy időtől fogva minden igyekezettel azt akarta a' Frantzia Nemzettel el-bitetni, hogy ez az Angliába való ki szállás a' Nemzet' ügye. Minden felölről nagy kézséggel jelentik az emberek magokat az iránt, hogy ők kéznek az Országgló-szék ezen tzeljának el-érésére pénzel segíteni. A' Politziai Ministériumhoz, tartozó tagok egy pátrióta vendégséget tsinálván, 2000 Livra Collectát gyűjtöttek ezen végre ölfzse; ezt a' pedát követik más Cancelláriák' tagjai is. A' Mosellai és Rénusi tábor' Liferánsai 12,000 Livrákat tette nek-le az Ötfázak' Tanátsában éppenn azon tzelra. Ugyan akkor egy *Broffart* nevü szegény aszfzony 42 krajtzárokat küldött-bé ezen Tanátsba, olyan jelentés mellett, hogy, ha minden Frantzia Hazafi nem többet, hanem tsak 42 krajtzárokat fog adni, tsak ebből 50 millió Livrák fognak bé-gyülni. Az-olától fogva minden ülések alatt érkeznek a' Tanáts elibe az e'-féle hazafi adományok, a' mely végett még a' Párisi Municipalitás is egy különös Hirdetés által szollította-meg a' lakosokat. —

Egyéb aránt is mindent elő kezdett már most a' Directorium keresni, a' mi által gondolhatja, hogy a' Frantzia népnek mérgét az Angliai Országgló-szék ellen fel-mérgecsitheti. Közelébről egy

Jelentés érkezett a' Directoriumtól az Öt-százak' Tanácsa' elibe, a' melybenn azt írja-le, hogy az Angliai országgló szék' meg-határozta légyen, hogy az ő fogságábann lévő, 22 ezer lelkekre telő, katonákból, civilisekből, férjfiákból, aszfzonyokból, gyermekekből álló, Európából és az Amériikai szigetekről ölfsze gyűjtött Frantziáknak, a' jövő Februáriusnak 10-dikénn-túl többé, enniek se adjou. Ezeknek tartásokra is szükséges-képpenn Frantzia ország kéntelenítettik hát egy rend-kivül való summát rendelni. — Gyűlölséges ki-fejezésekkel-él a' Directorium ezen dolognak le-írásábann Angliára nézve. — „Éhség által leg alább (igy szoll) még a' Barbarusok sem próbálták meg-ölni a' hozzájuk esett ellenséges fogjokat, &c., — Mondja, hogy milyen inségbenn légyenek együtt az undok fog-házabann férjfiak aszfzonyok minden külömbségék nélkül; hogy egy aszfzony közzüllök az udvaronn kéntelenítettvén szülni, néhány oráig miként hagyatott segedelem nélkül; hogy a' kit a' Frantzik közzül az Anglusok valahol csak kezekre kerithettek, azt, ha szintén a' hadi törvények szerént nem lehetett volna is, mind bé-zárták; hogy azoknak a' 22 ezer lelkeknek tartásokra, hónaponként egy-egy millió Livrák kívántatván, ha már akarják is tartani őket, az az Angliai Országgló-széknek oda küldeni a' pénzt? — Ilyen ki-fejezések után mint-égy a' Frantziákat egyen-egyen szollitja-meg a' Directorium, hogy: ki lehetne közzüllök az, a' ki olyan inségbenn lévő férjjenek, gyermekének, és egyéb rokonjának segedelmére menni, késedelmezne. — E' félek a' Frantzia Directorium' leg ujjabb eszközei, a' népnek Anglia ellen való fel-ingerlésére.

A' pár esztendök előtt gyilkos-módonn meg-öletett *Lepelletier* nevü Képviselőnek egy leánkája maradott volt árván, a' kit akkor azon tekintet-

ből, hogy az atya a' maga Respublikai hajlandóságának lett légyen mártirjává, a' Respublika' a' maga' leányává fogadott volt; Az ólta az atyafainál ugyan de közönséges költségen neveltetett a' leány. Nem régen egy *de Witt* vevü Hollándus, belé szeret ezen Nemzeti leányba; el akarja venni; a' leánynak is az minden kívánsága: hanem az a' baj, hogy még *minorennis*, a' Tutorai' egyetértése nélkül nem lehet férjhez, ezek pedig nem akarják a' dolgot. Egy ilyen történetre nézve még semmi törvénye nintsen a' Respublikának; a' Directorium sem decidálhat semmit a' dologbann, hanem az Öt-százak' elibe terjesztette a' historiát; azonbann itt is nehezen végezhetnek, már néhány üléseket haszon nélkül töltöttek-el véle, sok családi ügyes-bajos dolgok, gyűlölségek, és egy's-más magános tekintetek adták elő magokat. — Ezt a' pert azonbann leg könnyebben el-igazithatná ez a' házasulni akaró pár, úgy, ha várakozhatna addig, míg a' leány majorennisé lenne, a' mikor maga decidálhat. — Mely szerentsések azok, a' kiket majorennis leánkákhöz vezérel a' történet. — Vak szeretet! miért nem tudsz várakozni? miért nem nézsz sem a' családi ügyes-bajos dolgokra, gyűlölségeskedésekre, és magános tekintetekre?

Valami Iróval ismét baj van. A' 20-dik Decemberi nagy vendégség előtt, a' melyet a' Képviselők' adtanak vólt Bonapárténak, egy kis irás jött-ki, a' melybenn tanátsoltatott Bonapárténak, hogy vigyázzon, mivel-hogy ő azon vendégségbenn orozló-gyilkosok mellett fogna ülni; némely Képviselők' még névvel is meg neveztetettek. Ezen dolgot *Mouquet* nevü tag beszéltette Dec. 22-dikén ilyen formálog elő a' Tanátsbann, azt is mondván, hogy az e'-félének a' Képviselők' ellen való rágalmazás az indító oka, a' mint-hogy azon és

más olyan irásokban a' félék is mondattatnak, hogy a' Törvény-hozók között még sok Royáliták lappanganának. — A' Tanács azt végezte, hogy üdöztetni kell azt az Irót, a' ki így rágalmazta a' Törvény-hozókat.

Marin nevű tág a' Museum' Adminisztratorai ellen költ-ki közelebről, azt erősitvén, hogy az *Olofz* orszagból el-hordatott mesterség' ritka remekei, még máig is minden rend-nélkül hevervén egymáscsón, nem soka el fognak romolni, 's-hogy egy szóval a' Museumbann nagy rendtelenség uralkodna. Projectálta, hogy nevezzenek egy Commissiót-ki, a' mely adja vélekedését, hogy mint keljen azoknak a' ritkaságoknak jó rendbe-szedetéseket siettetni, 's-az által azokat az el-romlás-tól meg-menteni. — A' *Marin*' projectomát meghatározta a' Tanács — hanem két napokkal az után a' Museum' Adminisztratorai is a' Tanáts-hoz folyamodtak egy panaszló levéllel, a' *Marin*' feladásait nem igazaknak lenni erősitették, és kérték a' Tanátsot, hogy a' dólgot ahoz értő ritka mív-mesterek által vizsgáltsa-meg. — A' Tanács az Adminisztratorok' panaszszának meg-vizsgálását is az előbbeni Commissióra bizta, hogy vizsgálja-meg, kinek van igaza.

Egy leg ujjabb Artikulus most a' Frantziák készületeikbenn az a' Meg-hívás, a' mely által a' Frantzia Külső dolgokra ügyelő Minister az egész Frantzia Diplomátikát, az az, a' külső Hatalmásoknál lévő minden Frantzia Követekeket meg szolítván elejekbe írja, hogy mostanában miként alkalmaztassák az Angliai Országló-szék iránt magokat. Fontosnak tartatik lenni ez, mind a' maga foglatjára, mind pedig ujjságára nézve; —

„A' Frantziák ellen egyesült Hatalmások ellen, tsak Anglia vagy on még hátra, a' kit meg kell vernünk. Egy nagy expedizio készül ellene. Szükség, hogy ebben a' pontbann minden tiztviselőink és hivatal-béli embereink segítsek a' Directoriumot; szükség, hogy ezen szempillantatbann Frantzia országának minden részei hadat inditsanak Anglia ellen. Ezen közönséges mozgásoknak alkalmatosságával, néktek is, a' kik a' Külső Hatalmásoknál Frantzia Követségeket viseltek, nem kell és nem is lehet munkátlanoknak lennetek. Tudjátok, hogy az Anglus Minister' kezeibenn rettenetes Diplomatikai fegyver, már rég-ólta meg-tompulva lankadoz a' mieinkbenn. A' Directorium vizsza akarja a' Diplomatikai Departamentomnak az ő fényességét és hatatóságát adni; szükséges, hogy a' Campo-Formidói bekelesség lévén annak el-kezdő Epokája, a' Rastadi Congressus petsételje-meg azt; ezen kell néktek is minyábotoknak igyekezni. Szükség Hazafiak, hogy az alatt, a' míg a' mi seregeink Angliának földjére által szálván, az Europi Hatalmások' szemei előtt, kiket a' maga' hányása véte által tart függésbenn, az ő gyengeségének valóságos titkát fel-fedezzük, ti az alatt egész bátorsággal az ő szövetkezésekben álló erejét támadjátok-meg. Imé az az út is, a' melyen, hogy ezen tzélra el-juthassatok, meg kell indulnotok; Egészzen ellenkező tselekedeteket tegyetek szembe a' Londoni Kabinét Küldöttjeinek magok'-viseljeikkel; tartsátok ehez a' regulához magatokat, mert ez bizonyoson meg nem téveszt bennteket.”

... „Az, a' miért Frantzia ország mostanabann Angliánn bozszut abar állani, nem tsak több Seculumok-béli bozszantatásoknak a' summája: egész Európának, és az egész emberiségnek javára néve akarja ő a' tengerek' szabadságát lábra állítani. Mennél parantsolóbb, nyughatatlanabb, és

mesterkedőbb módonn viselik az Anglus Követek magokat: néktek annál több egyenelséget és törvényességet, kell ki-nyilatkoztatnotok. Az ő útjait mind kémleljétek-ki; áljatok ellenekbe, hogy a' Fr. Respublika ellen semmi féle ujj útakat ne követhessenek; ők mindenütt és meg-szüvés-nélkül a' magok nyomdokaikbann szemléljenek benneteket; kövessétek őket még a' Kabinétok' kebeleikbenn is." . . . „A' mi pedig Hazafiak, titeket magatokat személyesen illet, tudnotok kell szerettetni, betsültetni, és respectáltatni magatokat. Meg ne bántsátok semmi-képpenn annak az országnak szokásait, rend-tartásait, és elő-ítéléteit, a' hol vagytok; hanem azonbann, a' midönn ezen tekintetekben illendőséget tartottatok, tartsátok-meg egyfzersmind magatok' részéről is a' Respublikánusok' szokásaikat." . . . „Egy szóval ezen egész rendelkezésnek az a' tzielja, hogy a' Respublikának a' meg-győzésre hátra lévő ellensége ellen, minden Frantzia Diplomatikai Agensek között egy öszsze-foglaltatódás állittódjon lábra, és a' Directorium' akaratja ilyen módonn teljesítessék. „ —

A' Párisi Ujjságok egy ujj plánumot irtak-le az ő ujjabb leveleikbenn, a' melyről azt tartják, hogy az a' ritka-műv-mester *Monge* készítette, a' ki Gen. Berthierrel együtt a' Campo-Formidói Kö-tést Párisba vitte. Van e' ebben a' plánumbann valami valóság, vagy semmi sincs: majd fog talám maga *Monge* emlékezni felöлле; elég, hogy most így iratik-le: Harmintz Tutojok (Szálók. Gerendából készült ufzó machinák) tsináltatnak; a' melyeknek evezöik, és vitorláik lesznek; golyobis tüzessítő kementzék, minden féle ágyuzó készültek, és olyan föld-töltések is lesznek rajtok, a' melyek megöll tüzelni lehet. Egyik-egyik 10,000, és így a' harmintz, 300,000 embert vi-

het-el, illendő számu lovakkal és ágyuzó készü-
letekkel együtt. Ezek külömb-külobb kikötő he-
lyekből indulnak-ki az Angliai külömb-külobb
partokonn való próba tételre. Az ő tüzes golyo-
bifsaik arra valók lesznek, hogy azok miatt a' ha-
di hajók ne közelithesenek feléjük; magok pedig
ugy épittetnek, hogy a' tüzes golyóbisok által ne
gyujtattathassanak-fel; az ő nagyságok miatt a'
tenger' hánykodása sem árthat nékik, és lapos-
sak lévén, egész a' partokig közelithetnek, a' hol
a' rajtok lévő le-botsátó hidakonn a' katonaságot
ki tehetik. „ — Tsak bajos Historia még ez is.

A' Bonaparte Feleségének meg-tisztelésére Jan.
4-kére készítettett volt a' Külső Minister egy 400
ízemélyekre való nagy tántzos vendégséget. A'
hivogató czédulábann nevezetesnek tartatnak a'
következő pár sorok: — „Illendőnek fogod tar-
tani, Hazafi (vagy Hazafiné), mint bizonyoson
híszem, azt, hogy ezen bálbann semmi Angliai
manufaktura-béli ruhábann ne jelenj-meg.”

H e l v é t z i a.

Mentenek ugyan bé Bâsel várossába valami
Frantzia katonák, hanem az ujjabb levelek sze-
rént, olyan ki-nyilatkozotatást tettek ott, hogy
ők koránt sem azért mentek oda, mint a' hír
foly, hogy ezen várost el-foglalják: hanem tsak
a' Bâseli Püspöknek ezen városbann lévő javait
akarják el-foglalni.

A' Helvétus Kántonok és a' Frantzia Res-
publika-között való egymás-igen-meg-értés azon-
ban, már most az egymas-meg-nem-értés' leg ma-
gossabb gráditsára hágott; mindenek az Arábann
folyó Ország-gyülés' tanátskozásainak végzödése-
re függesztették figyelmetefségeiket. Hogy magok

a' külömb-külobb Kantonok' Országló székei az eddig való Országlás-formába, változást bé-vinni szeretnék, nem mutatják az ő magok' viseleteik. Midönn közelébről a' Bási Tanátsbann valaki projectomot tett volna, hogy a' falusi lakosoknak is adjanak egy formáju hazafi just másokkal, olyan béketelenség és lárma kezdődött, hogy az az ember, a' ki a' mondott projectomot tette volt, annak maga haladék nélkül ellent-mondani kényszerítettett. — A' Párisbann lévő Bási Követről *Ochs* Urról mondják, hogy Párisba való el-indulása előtt ő már meg-készítette volna a' Básieliek' ez utánn lejendő Constitutziójok' formáját, és azt olyan rendelés mellett hagyta volna a' maga barátjainál, hogy majd egyszer, mikor az ideje el-jönn, akkor terjeszszék a' Bási Tanáts' elibe.

Leg szembe-tünőbb lépéseket teszen a' Frantzia Directorium' lépései ellen a' Bernai Országló-szék a' Solothurnival egyet-értve. Ezek nem csak hogy protestáltak a' Bási Püspökségnek a' Frantzia Respublika által lett el-foglaltatódásáról, és nem csak hogy ugyan ahoz just formáltanak magoknak, hanem a' néphez is egy Hirdétést intéztenek, hogy *in massa* keljenek-fel, és az Országló székeknek, a' régi Constitutzió' védelmezésében legyenek segedelemmel. — Már a' *Gen. Erlach*' vezérlése alatt 10 Bernai Batalionok állottanak ki arra a' Frantzia katonaságtól el-foglaltatott valami 6 mért földnyi határ szélre, a' mely a' Bási Püspökség' és a' Bernai Kanton' földjeit egymástól el-válosztja. — *Zürch*, *Lucern*, és *Freuburg* is induló lábra kezdik állítani a' magok' Contingentziájikat, s-több e'-félék. —

A' Frantzia vidékekenn Sundgaubann az Ill' rizének egy kis szigetetskéjénn lévő *Mühlhausen* va-

rossai is, a' mely még mind ez ideig megmaradt vala Helvetziánál, most Jan. 3-dikán egy 99 füzeményből álló nagy Tanátsot tartott a' maga jövődö-béli állapotja felöll, a' melyben a' Polgári Kép-viselök közzül 40-nen völtak jelen. Arra, hogy Frantzia országhoz tsatolják magokat, 97-ten, arra ellenben, hogy Helvetziával tovább is együtt maradjanak, 2-ten voksoltak. — Már ennek a' városnak organizálására is Bíztsot rendelt ide a' Fr. Directorium.

O r o s z O r s z a g.

Princz Conde azon kívül, hogy az Orosz Császár' sóldjára vétetett Emigrans seregnek fő Komendérozojává tétetett, meg-ajándékozott továbbá az Adrrás' Rendjével, az ujj Orosz tartományokban lévö Málthai Rend' igen jövedelmes Nagy-Priorátságával, és Pétersburgban a' régi *Cserniciew* palotával; a' hol Princz Conde a' maga meg-érkezésekor, már a' maga' czimereivel ékeskedö hintokat, és az ö libériájába öltözködött udvari tselédeket talált a' Császár' kegyelmességébö.

Gen. *Berdajew* az Ekatharinoslowi Hadi-Kormányozó, absitott kapott; a' Moskaui Civilis és Hadi Kormányozó Gyalog-Generál Hertzeg Dolgorukow is el-botsáttatott, a' maga' férésére, olyan engedelemmel, hogy viselhesse az uniformát.

